

УВОДНА НАПОМЕНА

Полазећи од основних задатака који су јој законом одређени, Црногорска академија наука и умјетности повремено организује скупове, чији је циљ да „подстиче све видове научног и умјетничког стваралаштва и примјену достигнућа науке и умјетности у свим областима друштвеног живота“, „доприноси утврђивању политике развоја науке и умјетности“, „подноси предлоге и даје мишљења... о унапређењу науке и умјетности и примјени научних и умјетничких достигнућа“. Један такав скуп, назван „Стање, улога и развој науке у Црној Гори“, Академија је, уз сарадњу неколико заинтересованих органа и установа, организовала у марту 1985. године. Реферати и дискусије с тог скупа објављени су у посебном зборнику.

Полазећи од искуства тог скупа Академија је, опет, у заједници са заинтересованим органима и институцијама, организовала, у октобру 1992. године, нови скуп под називом „Могућности и перспективе развоја науке у Црној Гори“. Тај скуп је у извјесном смислу продужетак оног ранијег. Његово одржавање је мотивисано и временом у коме живимо, а то вријеме је обележено с двије основне карактеристике: прва, друштвени систем, какав је владао и у нашој земљи, доживио је слом, и друга, Југославија се распала, чему је слиједио грађански и вјерски рат, који прате санкције и блокада Србије и Црне Горе, односно Савезне Републике Југославије. То је довело до великих промјена и поремећаја у друштву, тако да се је и наука нашла у новој ситуацији и пред новим задацима. Све је то било изазов за Црногорску академију наука и умјетности, па је дала иницијативу да се одржи један скуп на коме би се покушало да се дају одговори на многа питања која се у таквој новој ситуацији постављају пред науком. Та иницијатива је била прихваћена, па су се Универзитет Црне Горе, Министарство просвјете и науке, Министарство културе и спорта, Министарство здравља, Министарство заштите животне средине и Привредна комора Црне Горе, појавили и као суорганизатори скупа.

Припремајући скуп Академија је утврдила његове концепције и циљ, па је о томе обавијестила научну јавност, односно

научне организације и појединце, позивајући их да рефератима, дискусијом и предлозима допринесу реализацији замишљених циљева. У исто вријеме формиран су, од чланова Академије и суорганизатора, Организациони одбор, који је требало да утврди програм скупа и организује његов рад и Редакциони одбор чији је задатак био да прихвати и припреми за штампу материјале скупа. Позив Академије је наишао на широк одзив, па су учешће на скупу својим рефератима пријавили 39 научника. Организациони одбор је пријављене реферате разврстао у четири следеће групе: I Општа питања научног рада, II Наука у рјешавању проблема будућег развоја Црне Горе, III Наука и културна баштина и IV Економско-еколошке корелације у Црној Гори.

Скуп је одржан 29. и 30. октобра 1992. године у просторијама ЦАНУ у Подгорици. Уочи отварања скупа умро је, а на дан његовог отварања сахрањен Божидар Глушчевић, ванредни члан и генерални секретар ЦАНУ, који је био један од главних организатора овог научног окупљања, на коме је требало да саопшти и уводно излагање. Скуп је одржан под утиском тог тужног догађаја и свјежим успоменама на живот и рад Божидара Глушчевића, чије су одсуство током два дана сви осјећали. Успјешно завршен рад скупа био је скромно одужење и Б. Глушчевићу, јер је то показало да његови напори око тог научног зборовања нијесу били узалудни.

На скупу је било прочитано и, од оних који су били спречени да дођу, достављено 35 радова. Они су били попраћени живом дискусијом у којој је било 26 иступа.

Када је добио реферате и дискусије са скупа Редакциони одбор је, на основу писмених мишљења, разговарао појединачно о сваком прилогу, водећи, прије свега, рачуна да ли одговара теми скупа, било општим разматрањем, било конкретним предлозима. Константовано је да реферати и дискусије, углавном, задовољавају тај критеријум, па су прихваћени за штампу. Неки аутори нијесу доставили своје радове, а неки дискусанти су одустали од објављивања својих иступања.

Иако су радови и дискусије са скупа „Могућности и перспективе развоја науке у Црној Гори“ штампани у овом Зборнику, Организациони и Редакциони одбор су свјесни да ће њихови напори у цјелини бити крунисани успјехом тек онда када предлози и поруке скупа наиђу на одговарајући одјек и пријем у друштву.

Предсједник Редакционог одбора
Академик Димитрије Димо Вујовић